

Сумський державний педагогічний університет
імені А.С. Макаренка

Навчально-науковий інститут культури і мистецтв

Кафедра хореографії та спортивних дисциплін

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор НН інституту культури і мистецтв

Олена УСТИМЕНКО-КОСОРІЧ

« 29 » серпня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мистецтво балетмейстера

(назва навчальної дисципліни)

галузь знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки

(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність В6 Перформативні мистецтва

(шифр і назва)

освітня-програма/програми Хореографія

(назва)

Мова навчання українська

Погоджено науково-методичною комісією

НН інституту культури і мистецтв

« 29 » серпня 2025 р.

Голова Олександр РУДЕНКО

Суми – 2025

Розробники:

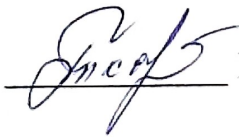
1. Максименко Анатолій Іванович – старший викладач кафедри хореографії та спортивних дисциплін.
2. Ткаченко Ірина Олександрівна – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри хореографії та спортивних дисциплін.
3. Омеляненко Захар Валерійович – викладач кафедри хореографії та спортивних дисциплін.

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри хореографії та спортивних дисциплін.

Протокол № 1 від 28 серпня 2025 р.

Завідувач кафедри

кандидат педагогічних наук, доцент

Ірина ТКАЧЕНКО

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Магістр	Нормативна	
		Рік підготовки:	
		1-й	1-й
		Семестр	
2-й		2-й	
Лекції			
4 год.		год.	
Практичні, семінарські			
34 год.		год.	
Лабораторні			
Самостійна робота			
110 год.		год.	
Консультації:			
2 год.		год.	
Загальна кількість годин – 150			Вид контролю: екзамен

1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Дисципліна «**Мистецтво балетмейстера**» передбачає освоєння методики постановочної роботи у сфері хореографії, створення та реалізації хореографічних композицій і є важливою складовою професійної підготовки майбутніх фахівців перформативних мистецтв.

Метою вивчення навчальної дисципліни є надання студентам ґрунтовних знань з історії та методології балетмейстерської діяльності, формування практичних навичок у створенні хореографічних етюдів, мініатюр, масових сцен і постановок, розвиток творчих, організаційних та інтерпретаційних умінь для реалізації хореографічних ідей у сценічному просторі.

Завдання дисципліни – забезпечення підготовки студентів до самостійної постановочної та педагогічної діяльності у дитячих, юнацьких та дорослих хореографічних колективах, театральних студіях, закладах освіти та професійних хореографічних проєктах з урахуванням специфіки контингенту учасників, рівня їхньої підготовки, а також сучасних тенденцій розвитку сценічного та балетмейстерського мистецтва.

У процесі опанування дисципліною студенти мають знати: історію виникнення та становлення професії балетмейстера; основні положення теорії та методики постановочної роботи; виразні засоби, жанрові та стилістичні особливості хореографії; методику організації репетицій, побудови хореографічних композицій та етапи постановки танцювальних номерів; педагогічний досвід провідних балетмейстерів і режисерів-хореографів; принципи використання музичного матеріалу та сценічного простору;

Студенти повинні вміти: технічно та методично правильно створювати хореографічні композиції; раціонально застосовувати методи постановочної роботи та прийоми розвитку виконавської майстерності; створювати навчально-тренувальні етюди, мініатюри та масові сцени з урахуванням вікових і індивідуальних особливостей виконавців; організовувати роботу колективу та окремих виконавців; застосовувати набуті знання та навички у практичній постановочно-педагогічній діяльності.

Засвоєння програмного матеріалу дисципліни «Мистецтво балетмейстера» забезпечує оволодіння загальними та фаховими компетенціями відповідно до освітньо-професійної програми Хореографія, галузь знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки, спеціальність В6 Перформативні мистецтва.

ІК. Здатність розв'язувати складні задачі хореографії у процесі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог. **ЗК1.** Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. **ЗК2.** Здатність генерувати нові ідеї (креативність). **ЗК3.** Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети. **ЗК4.** Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань). **СК1.** Усвідомлення місця та ролі хореографічної культури у сучасному соціокультурному просторі, здатність виявляти новітні тенденції та перспективні напрями розвитку хореографії. **СК2.** Здатність виявляти та

вирішувати проблеми (дослідницькі, творчі, організаційні) у сфері фахової діяльності. **СК6.** Здатність розробляти і впроваджувати авторські інноваційні педагогічні та мистецькі методики та технології. **СК9.** Здатність до балетмейстерської розробки та втілення хореографічних творів. **СК10.** Усвідомлення синтетичної природи хореографічного мистецтва та багатоманітності його можливих зв'язків з іншими мистецтвами у хореографічному творі. **СК11.** Здатність створювати хореографічну складову в різних мистецько-видовищних формах. **СК12.** Здатність обирати оптимальну стратегію і тактику реалізації творчого проекту. **СК14.** Здатність презентувати власний творчий, науковий продукт, використовуючи традиційні та інноваційні комунікаційні технології. **СК15.** Здатність здійснювати художньо-просвітницьку діяльність з метою пропаганди хореографічного мистецтва. **СК16.** Здатність здійснювати захист прав інтелектуальної власності у сфері хореографії. **СК17.** Здатність розробляти і втілювати авторські хореографічні твори різноманітні за формою, жанром, виражальними засобами з використанням традиційних та новітніх прийомів їх створення.

2. Передумови для вивчення дисципліни

Пререквізити (необхідні знання і навички до початку вивчення дисципліни): базова підготовка з класичного та народно-сценічного танцю: володіння елементарними навичками виконання танцювальних рухів біля станка та на середині зали, початкове розуміння положень корпусу, роботи рук і ніг; загальна фізична підготовка: розвиток координації, витривалості, сили, гнучкості, музично-рухової пам'яті; початкові знання з музичної грамоти: відчуття темпу, ритму, метроритмічних структур, музичного фразування; елементарні уявлення про стилі та жанри хореографічного мистецтва; базові навички сценічної культури та партнерської взаємодії у танці.

Постреквізити: дисципліна «Мистецтво балетмейстера» є важливою для подальшого опанування таких дисциплін, як: «Композиція та постановка танцю»; «Методика роботи з хореографічним колективом»; «Ансамбль»; «ТМ сучасного танцю»; «ТМ українського народного танцю»; «ТМ народно-сценічного танцю», а також для виконання курсових і кваліфікаційних робіт, проходження педагогічної та виробничої практики, здійснення постановочної та творчо-проектної діяльності у сфері хореографічного мистецтва.

3. Результати навчання за дисципліною

У результаті опанування навчальної дисципліни «Мистецтво балетмейстера» студенти повинні продемонструвати такі результати навчання:

Знання та розуміння: історію становлення та розвитку професії балетмейстера в контексті світової та української хореографічної культури; основні принципи композиції, драматургії та стилістики танцю; методологію постановочної роботи, етапи та технології створення хореографічних композицій; принципи використання музичного та сценічного матеріалу для

створення хореографічних номерів; педагогічний досвід та сучасні тенденції у постановочній і педагогічній діяльності балетмейстера.

Уміння: створювати хореографічні композиції, етюди, мініатюри та масові сцени з урахуванням стилю і жанру; організовувати роботу колективу та окремих виконавців, застосовувати ефективні методи постановочної та педагогічної діяльності; аналізувати драматургічну основу танцювального твору та коригувати його виконання; планувати та структурувати репетиційний процес (підготовка, відпрацювання елементів, узагальнення, постановка); адаптувати методичні прийоми для різних вікових та підготовчих категорій виконавців.

Навички: ефективна взаємодія з колективом і окремими виконавцями у процесі постановочної роботи; імпровізаційне застосування хореографічних елементів і створення нових композицій; педагогічний контроль та корекція рухових дій у процесі навчання та постановки; творче використання знань і навичок балетмейстера у постановочній та педагогічній діяльності. Засвоєння дисципліни сприяє формуванню загальних і фахових компетентностей майбутнього балетмейстера-педагога, зокрема: **аналітичної та методичної** – уміння аналізувати хореографічний матеріал і будувати постановочний процес; **виконавської** – технічно грамотне створення та відтворення хореографічних композицій; **педагогічної** – організація та супровід навчально-виховного процесу у хореографічному колективі; **комунікативної** – ефективна взаємодія з виконавцями та колективом під час репетицій і постановок.

Опанування дисципліни забезпечує вміння застосовувати набуті знання, вміння та навички в практичній професійній діяльності: **ПРН1.** Організовувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для провадження педагогічної, адміністративно-управлінської, балетмейстерської, науково-дослідної діяльності в сфері хореографії. **ПРН2.** Адаптуватися та діяти в новій ситуації, пов'язаній з роботою за фахом, генерувати нові ідеї задля вирішення проблемних ситуацій. **ПРН3.** Організовувати колективну діяльність задля реалізації планів, проектів. **ПРН4.** Використовувати комунікаційні технології для професійних контактів, брати участь у дискусіях з проблем розвитку мистецтва та освіти. **ПРН6.** Виявляти тенденції та перспективи розвитку хореографічної культури у процесі аналітичного осмислення подій та фактів минулого та сучасності. **ПРН7.** Виявляти дослідницькі, балетмейстерські, організаційні, педагогічні проблеми у процесі фахової діяльності, причини їх виникнення, розробляти програми їх вирішення. **ПРН12.** Сприяти різнобічному розвитку здобувачів освіти, використовуючи мистецько-педагогічний потенціал хореографічного мистецтва. **ПРН14.** Розробляти та втілювати хореографічні твори, креативно підходити до обрання жанру, форми, виражальних засобів відповідно до теми і ідеї. **ПРН15.** Реалізовувати творчий задум з урахуванням синтетичної природи хореографічного мистецтва та поліваріативності його поєднання з різними видами мистецтв. **ПРН16.** Визначати місце та роль хореографічної складової в контексті різножанрового художнього проекту як одного із засобів реалізації творчої ідеї, використовуючи традиційні та альтернативні хореографічні техніки, комплексні прийоми, залучаючи суміжні види мистецтв. **ПРН18.** Розробляти та реалізовувати стратегію розвитку професійного та аматорського хореографічного колективу, прогнозувати

наслідки організаційно-управлінських, навчально-педагогічних, балетмейстерсько-постановочних рішень; координувати роботу декількох елементів системи (підрозділів, людей тощо) задля реалізації планів. **ПРН19.** Презентувати власні мистецькі, педагогічні та наукові досягнення, використовуючи різноманітні комунікаційні технології. **ПРН20.** Популяризувати хореографічне мистецтво у процесі різноаспектної художньо-просвітницької діяльності. **ПРН21.** Володіти базовими методиками захисту інтелектуальної власності, застосовувати правила оформлення прав інтелектуальної власності у сфері хореографії. **ПРН22.** Реалізовувати повний цикл багаточастинного балетмейстерського твору – від творчого задуму до сценічного втілення, з урахуванням власного досвіду, наявних вимог та ресурсів, інших умов.

4. Критерії оцінювання результатів навчання

Шкала ЄКТС	Критерії оцінювання навчальних досягнень студента
90 – 100	Студент має всебічні й глибокі знання з теорії та методики балетмейстерського мистецтва. Вільно володіє навичками створення та аналізу хореографічних композицій, знає закони драматургії, стилю й сценічної виразності. Уміє аргументовано пояснити режисерсько-балетмейстерські рішення, творчо інтерпретує музичний та літературний матеріал. Демонструє високий рівень виконавської та педагогічної майстерності, здатний до самостійної постановочної роботи.
82 – 89	Має достатньо глибокі знання з дисципліни, впевнено володіє основними принципами побудови хореографічної композиції та сценічного образу. Створює постановки на високому технічному рівні, допускаючи поодинокі недоліки у музично-руховому чи пластичному вирішенні. Методично правильно пояснює постановочні завдання, здатен виявляти помилки у виконанні та виправляти їх.
74 – 81	Володіє навчальним матеріалом у цілому, проте допускає неточності у побудові хореографічних комбінацій і композицій. При створенні танцювальних мініатюр потребує допомоги викладача. Має певні труднощі в аргументації власних балетмейстерських рішень. Виконавські та педагогічні навички на достатньому рівні.
64 – 73	Має поверхові знання з теорії та методики балетмейстерського мистецтва. При створенні постановок допускає значні помилки в композиції, музично-руховій структурі та стилістичному рішенні. Недостатньо володіє методикою пояснення матеріалу, відповіді малопереконливі. Потребує систематичної допомоги викладача.
60 – 63	Знання з дисципліни обмежені, студент слабо орієнтується у балетмейстерських принципах. Постановки та вправи виконує на низькому рівні, з грубими помилками у композиції, ритмі та стилі. Педагогічні навички розвинені недостатньо, пояснення неповні й нечіткі.
35 – 59	Фрагментарні знання навчального матеріалу. Студент не вміє самостійно будувати хореографічну композицію, припускається суттєвих помилок у сценічному вирішенні, слабо орієнтується у драматургії. Не здатен аргументувати свої балетмейстерські рішення, не вміє коригувати виконавські помилки.
1 -34	Відсутність системних знань і вмінь. Студент не демонструє належних хореографічних, постановочних і педагогічних навичок. Не здатен виконати самостійне творче завдання, проявляє недбалість у підготовці та відсутність творчої ініціативи.

Розподіл балів

Поточний контроль											Разом	Сума
РОЗДІЛ 1				РОЗДІЛ 2								
Т 1.1	Т 1.2	Т 1.3	Т 1.4	Т 2.1	Т 2.2	Т 2.3	Т 2.4	Т 2.5	Т 2.6	Т 2.7		
Поточний контроль											75	100
6	6	6	6	7	8	7	7	7	7	8		
Поточний контроль											25	
2	2	2	2	2	3	2	2	2	3	3		

Деталізований розподіл балів

Поточний контроль 75 балів	
Тема / Розподіл балів	Максимум балів
Розділ 1. Теоретико-методичні основи балетмейстерської діяльності	
Тема 1.1. Вступ. Історія та становлення професії балетмейстера. Поняття «балетмейстер». Основні історичні постаті. Еволюція хореографічної професії. - знання історії розвитку балетмейстерської професії – 3 бали; - уміння охарактеризувати роль балетмейстера у формуванні хореографічного мистецтва – 3 бали.	6 балів
Тема 1.2. Драматургія та композиція танцю. Закони композиції. Побудова хореографічного твору. Аналіз прикладів. - знання законів композиції та драматургії танцю – 3 бали; - уміння аналізувати структуру хореографічного твору – 3 бали.	6 балів
Тема 1.3. Стил і жанр у хореографії. Класифікація стилів. Особливості роботи в різних жанрах: етюд, мініатюра, масова сцена. - знання класифікації стилів і жанрів у хореографії – 3 бали; - уміння адаптувати композиційні засоби до певного жанру – 3 бали.	6 балів
Тема 1.4. Робота з музичним матеріалом та виконавцем. Взаємодія балетмейстера з музикою. Інтерпретація та виразність виконавця. - уміння аналізувати музичний матеріал і створювати відповідну пластику – 3 бали; - здатність налагодити творчу взаємодію з виконавцем – 3 бали.	6 балів
Розділ 2. Практикум постановочної та хореографічної діяльності	
Тема 2.1. Аналіз постановок відомих балетмейстерів. Перегляд та розбір хореографічних уривків. - знання творчості видатних балетмейстерів – 3 бали; - уміння виконати аналітичний розбір постановки (композиція, драматургія, пластика) – 3 бали.	7 балів
Тема 2.2. Створення хореографічного етюду. Розробка власного пластичного етюду. - оригінальність творчої ідеї етюду – 3 бали; - логічність та цілісність побудови – 3 бали.	8 балів

Тема 2.3. Дуетна композиція. Особливості роботи з двома виконавцями. - знання специфіки дуетної взаємодії – 3 бали; - постановка дуету з урахуванням партнерства та драматургії – 3 бали.	7 балів
Тема 2.4. Імпровізація у балетмейстерській практиці. Використання методів імпровізації для пошуку рухового матеріалу. - уміння застосовувати імпровізацію як метод творчого пошуку – 3 бали; - демонстрація власних імпровізаційних навичок – 3 бали.	7 балів
Тема 2.5. Мініатюра на музичну тему. Створення невеликого закінченого твору на основі музичного фрагменту. - відповідність пластичного рішення музичній темі – 3 бали; - цілісність і драматургічна логіка композиції – 3 бали.	7 балів
Тема 2.6. Робота з ансамблем. Вибудовування масових сцен. Принципи синхронності та контрасту. - знання методики роботи з групою виконавців – 3 бали; - побудова ансамблевих сцен з урахуванням простору, ритму і контрасту – 3 бали.	7 балів
Тема 2.7. Курсовий показ (захист творчої роботи). Демонстрація авторського хореографічного номеру. - оригінальність авторського задуму – 3 бали; - технічна складність і виконавська якість – 4 бали.	8 балів
Підсумковий контроль – 25 балів (іспит)	
- представлення авторського хореографічного номера – 10 балів; - обґрунтування творчого задуму, відповідність тематиці – 10 балів; - уміння аналізувати власну постановку, роботу з виконавцями, використання сценічного простору – 5 балів.	25 балів

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	Відмінно
82 - 89	B	Добре
74 - 81	C	
64 - 73	D	Задовільно
60 - 63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

- Згідно Положенню про порядок визнання результатів навчання, здобутих у формі неформальної та інформальної освіти Навчально-наукового інституту культури і мистецтв Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка результати навчання, здобуті шляхом неформальної та/або інформальної освіти, визнаються в системі формальної освіти відповідно до порядку визначеного законодавством.

**Критерії оцінювання результатів
неформальної та/або інформальної освіти**

Форма роботи	Кількість балів
Гран-прі у Міжнародних конкурсах	10
Гран-прі у Всеукраїнських конкурсах	5
Лауреат I-III ступеня у Міжнародних конкурсах	7
Лауреат I-III ступеня у Всеукраїнських конкурсах	4
Публікації у закордонному фаховому виданні	10
Публікації у фаховому виданні	7
Публікації у не фаховому виданні	5
Участь у конференціях різного рівня	5
Призові місця за участь в університетських конкурсах наукових робіт	3
Призові місця за участь у Всеукраїнських конкурсах наукових робіт	4
Призові місця за участь у Міжнародних конкурсах наукових робіт	5
Студентська монографія за підсумками магістерської або бакалаврської роботи	6
Наукова робота у співавторстві	7
Предметна університетська олімпіада	3
Предметна Всеукраїнська олімпіада	4
Предметна Міжнародна олімпіада	5
Сольний концерт	10
Персональна виставка	10
Участь у виставках різного рівня (дизайн, проектування тощо)	4
Музейна діяльність	7
Громадська діяльність за фаховою підготовкою	3
Скайп-лекція/конференція	2

5. Засоби діагностики результатів навчання

Оцінювання результатів навчання здобувачів здійснюється за допомогою таких засобів:

Поточний контроль (протягом семестру) здійснюється через: усне опитування щодо історії, теорії та методики балетмейстерської діяльності; участь у дискусіях, проблемних обговореннях і аналізі художніх рішень у хореографії; презентації творчих та методичних проєктів (хореографічні етюди, мініатюри, дуети, ансамблеві постановки); виконання аналітичних і рефлексивних завдань (аналіз постановок видатних балетмейстерів, оцінка композиційних та драматургічних рішень, розбір музичного супроводу); творче моделювання педагогічних і постановочних ситуацій (робота з виконавцями, імпровізаційні вправи, розробка масових сцен); оформлення методичних розробок (конспекти лекцій, сценарії практичних занять, рекомендації щодо постановок).

Підсумковий контроль (іспит) включає: усну відповідь на теоретичні питання з історії балетмейстерського мистецтва, драматургії та композиції танцю; захист авторської методичної або творчої розробки – демонстрація хореографічного номера, мініатюри або ансамблевої постановки з поясненням методичного задуму та постановочних рішень.

Методи навчання: у межах дисципліни застосовуються такі методи: інформаційно-рецептивні методи: (лекції з елементами проблемного викладу, демонстрація відеоматеріалів відомих постановок та авторських номерів, презентації, схеми та графічні матеріали, що ілюструють драматургію, композицію та стилістику балетмейстерських творів. Продуктивні методи (аналіз і синтез творчого та педагогічного досвіду видатних балетмейстерів, моделювання хореографічних фрагментів (етюдів, мініатюр, дуєтів, масових сцен), розробка власних методичних підходів до роботи з виконавцями та постановки номерів). Інтерактивні методи: групові дискусії та обговорення постановочних рішень; метод проєктів (створення авторських хореографічних номерів та презентація); тренінгові вправи, «кейс-метод» (аналіз педагогічних і постановочних ситуацій); рольові та ділові ігри (імітація роботи балетмейстера на занятті та під час репетицій). Практико-орієнтовані методи: створення конспектів і сценаріїв занять з різних хореографічних дисциплін; проведення мікрОВикладання, постановка етюдів, дуєтів і ансамблевих сцен; взаємоаналіз та самооцінка творчої і постановочної діяльності.

6. Програма навчальної дисципліни

Розділ 1. Теоретико-методичні основи балетмейстерської діяльності

Розділ 2. Практикум постановочної та хореографічної діяльності

7.1. Інформаційний зміст навчальної дисципліни

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ БАЛЕТМЕЙСТЕРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Тема 1.1. Лекція 1. Вступ. Історія та становлення професії балетмейстера. Поняття «балетмейстер». Основні історичні постаті. Еволюція хореографічної професії.

[illegible]

Тема 2.1. Аналіз постановок відомих балетмейстерів.	14		4			10						
Тема 2.2. Створення хореографічного етюд.	14		4			10						
Тема 2.3. Дуетна композиція.	14		4			10						
Тема 2.4. Імпровізація у балетмейстерській практиці.	14		4			10						
Тема 2.5. Мініатюра на музичну тему.	14		4			10						
Тема 2.6. Робота з ансамблем.	20		8		2	10						
Тема 2.7. Курсовий показ (захист творчої роботи)	16		6			10						
Усього годин	150	4	34		2	110						

Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1.1. Лекція 1. Вступ. Історія та становлення професії балетмейстера.	1	
2	Тема 1.2. Лекція 2. Драматургія та композиція танцю.	1	
3	Тема 1.3. Лекція 3. Стил ь і жанр у хореографії.	1	
4	Тема 1.4. Лекція 4. Робота з музичним матеріалом та виконавцем.	1	
Разом		4	

Теми практичних (семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 2.1. Аналіз постановок відомих балетмейстерів.	4	
2	Тема 2.2. Створення хореографічного етюд.	4	
3	Тема 2.3. Дуетна композиція.	4	
4	Тема 2.4. Імпровізація у балетмейстерській практиці.	4	
5	Тема 2.5. Мініатюра на музичну тему.	4	
6	Тема 2.6. Робота з ансамблем.	8	
7	Тема 2.7. Курсовий показ (захист творчої роботи)	6	
Разом		34	

Теми для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1.1. Лекція 1. Вступ. Історія та становлення професії балетмейстера.	10	
2	Тема 1.2. Лекція 2. Драматургія та композиція танцю.	10	
3	Тема 1.3. Лекція 3. Стил ь і жанр у хореографії.	10	
4	Тема 1.4. Лекція 4. Робота з музичним матеріалом та виконавцем.	10	
5	Тема 2.1. Аналіз постановок відомих балетмейстерів.	10	
6	Тема 2.2. Створення хореографічного етюд у.	10	
7	Тема 2.3. Дуетна композиція.	10	
8	Тема 2.4. Імпровізація у балетмейстерській практиці.	10	
9	Тема 2.5. Мініатюра на музичну тему.	10	
10	Тема 2.6. Робота з ансамблем.	10	
11	Тема 2.7. Курсовий показ (захист творчої роботи	10	
Разом		110	

8. Рекомендовані джерела інформації

1. Козинко Л. Архетипи української культури в балетмейстерській спадщині Павла Вірського // *Танцювальні студії: Науковий журнал*. – 2023. – Т. 6, № 1. – С. 8–19.

2. Козинко Л. Термінологія українського танцю в дослідженнях В. Верховинця, В. Авраменка та А. Гуменюка // *Танцювальні студії*. – 2023. – № 6 (2). – С. 145–154.

3. Козинко Л. Український танець «Гопак»: від зародження до сучасної сценічної практики виконання // *Танцювальні студії: Науковий журнал*. – 2022. – Т. 5, № 1. – С. 17–28.

4. Колногузенко Б. *Хореографічна композиція : методичний посібник з курсу «Мистецтво балетмейстера»*. – Харків : ЗДАК, 2018. – 208 с.

5. Кривохижа А. М. *Гармонія танцю : навчально-методичний посібник з викладання курсу*. – Кіровоград, 2006. – 88 с.

6. Кривохижа А. М. *Роздуми про мистецтво танцю. Записки балетмейстера*. – Кіровоград : Центрально-Українське видавництво, 2012. – 172 с.

7. Лань О. *Мистецтво балетмейстера. Хореографія великої форми*. – Львів : Львівський національний університет імені Івана Франка, 2019. – 198 с.
8. Маркевич Л. *Мистецтво балетмейстера : навчально-методичний посібник*. – Рівне : О. Зень, 2019. – 164 с.
9. Мартиненко О. В. *Хороводи : навчально-методичний посібник з дисципліни «Мистецтво балетмейстера» для студентів напряму підготовки 6.020202 Хореографія*. – Бердянськ : Видавець Ткачук О. В., 2013. – 116 с.
10. *Мистецтво балетмейстера : курс лекцій для студентів-хореографів I курсу вищих навчальних закладів / упоряд. В. Годовський, Л. Маркевич*. – Рівне : РДГУ, 2004. – 20 с.
11. Рахвіашвілі А. *Мистецтво балетмейстера*. – Київ : КНУКіМ, 2017. – 152 с.
12. Самохвалова А. В. *Форми постановки танців : методичні рекомендації до теоретичного курсу «Мистецтво балетмейстера» для студентів 1–5 курсів*. – Рівне : РДГУ, 2008. – 32 с.
13. Ткаченко І. *Технічна та методична зіставна екзерсису народно-сценічного танцю в процесі фахової підготовки // Проблеми підготовки сучасного вчителя*. – 2020. – № 1 (3), ч. 2. – С. 127–134.
14. Ткаченко І. *Вища хореографічна освіта в умовах воєнного стану: виклики, шляхи подолання та перспективи розвитку // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. – 2025. – № 1 (141). – С. 204–214. – URL: <https://pedscience.sspu.edu.ua/wp-content/uploads/2025/03/Ткаченко.pdf>.
15. Ткаченко І. *Новаторські підходи до викладання хореографії в університетській освіті // Художні практики та мистецька освіта у кроскультурному просторі сучасності : матеріали VII Всеукраїнської науково-практичної конференції (9–10 жовтня 2024 року)*. – Полтава, 2024. – С. 94–98.
16. Ткаченко І. О. *Підготовка фахівців хореографії: виклики та перспективи в контексті європейської освітньої інтеграції // Building the educational process in culture and art in Ukraine following European values (March 31 – May 11, 2025)*. – Riga, Republic of Latvia, 2025. – P. 231–234.
17. Шевченко В. Т. *Мистецтво балетмейстера в народно-сценічній хореографії*. – Київ : ДАККіМ, 2006. – 184 с.

9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна (за потребою)

Обладнання для занять з курсу: «Мистецтво балетмейстера»: танцювальна зала, обладнана дзеркальною стінкою, станком, магнітофон, фортепіано. Дзеркала використовуються для спостереження та корегування правильного виконання рухів студентами. Станок використовується для відпрацювання окремих вправ та слугує основною опорою для танцівників при оволодінні методикою вивчення віртуозних рухів. Магнітофон ефективно використовується в освітньому процесі для музичного оформлення занять. Фортепіано використовуються для музичного супроводу занять.

В умовах дистанційного формату навчання, використовується платформа Moodle, електронна пошта, а також допоміжні програми (Viber, Zoom, WeChat).

Перелік питань до іспиту з дисципліни

1. Поняття «балетмейстер» та його роль у розвитку хореографічного мистецтва.
2. Історичні етапи становлення балетмейстерської професії.
3. Закони хореографічної композиції та їх застосування у творчій діяльності балетмейстера.
4. Драматургія танцю: поняття, принципи побудови та засоби виразності.
5. Види хореографічних постановок (танцювальна мініатюра, концертний номер, хореографічна картина, одноактний/повнометражний балет).
6. Музика і танець: принципи взаємодії, роль музичного аналізу у роботі балетмейстера.
7. Стиль та жанр у хореографії. Особливості стилізації народного та класичного матеріалу.
8. Основні етапи роботи балетмейстера над постановкою (від задуму до прем'єри).
9. Прийоми розвитку хореографічного образу.
10. Методика роботи з виконавцем (індивідуальна та групова).
11. Балетмейстер і колектив: методи організації творчого процесу.
12. Робота над ансамблевими побудовами та мізансценами.
13. Принципи використання простору та сценографії у хореографії.
14. Костюм, реквізит і світло як складові балетмейстерського задуму.
15. Виконавські навички балетмейстера як складова його професійної підготовки.
16. Методи формування виконавської виразності у студентів/артистів.
17. Основи педагогічної майстерності балетмейстера.
18. Типові помилки у постановочній роботі та шляхи їх подолання.
19. Методика проведення репетиції: принципи, структура, організація часу.
20. Балетмейстер як педагог і режисер-хореограф.
21. Вплив сучасних танцювальних напрямів на балетмейстерське мистецтво.
22. Синтез мистецтв у хореографії (музика, театр, кіно, перформанс).
23. Актуальні тенденції розвитку українського та світового балетмейстерського мистецтва.
24. Постать видатного балетмейстера XX–XXI ст. та його внесок у мистецтво.